

Töredékes web, könyvillat és esélyegyenlőség a harmadik térben

2026/09/25

Elérhető lett online folyóiratunk, a *CeLISR – Közép-európai Könyvtár- és Információtudományi Szemle* 2026/3. száma.

Megjelent a CeLISR – Közép-európai Könyvtár- és Információtudományi Szemle [idei harmadik lapszáma](#). [1]

[Az első tanulmány](#). [2] **Sárközi-Lindner Zsófia** tollából, a webarchívumokkal kapcsolatban fogalmaz meg lényegi észrevételeket. Írásának „kiindulópontja, hogy a webarchívumok nem a hagyományos forrásgyűjtemények semleges digitális folytatásai: hiányaikat, aránytalanságaikat és reprezentációs torzulásaikat egyszerre befolyásolja az élő web töredékessége, a platformizáció, a digitális megosztottság, a jogi-technikai korlátozottság és az archiválás szelekciós logikája”. Hasonlóképpen fontos, különösen a kutatásértékelés, illetve bibliometria iránt érdeklődők figyelmére számot tartó kérdéseket boncolgat **Sasvári Péter** és **Hajdú Noémi**. Tanulmányuk címe: [A SCImago-forrásminősítés tudományterületi eltérései: SJR- és Q-besorolások](#). [3]

CeLIS^R

CENTRAL EUROPEAN LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE REVIEW
KÖZÉP-EURÓPAI KÖNYVTÁR- ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNYI SZEMLE

2026/3

Weben született források
archívumai és a posztmodern
nyitás

A SCImago-forrásminősítés
tudományterületi eltérései

From Digitised Heritage to the
Living Word

A smart library
újraértelmezése: technológiai
integráció, térszervezés és
felhasználói élmény a Shanghai
Library East modelljében

[4]

A könyvtárak harmadik térré alakulása egyben azt is jelenti, hogy intézményeink a felszínes

tapasztalást kínáló, széttöredezett digitális világgal szemben valamiféle stabil alternatívát kínálnak, a kulturális értelmezés terévé váljanak. **Adisa Žero** – alapos elméleti felfeztetéssel ellátott, [angol nyelvű - tanulmánya](#) [5] azt mutatja be, hogyan valósul meg mindez a bosnyák cirill ábécé (bosančica) megismerését célzó workshopokon keresztül, a Bosznia-Hercegovinai Nemzeti és Egyetemi Könyvtárban. Az ezt követő magyar nyelvű tanulmány, **Popovics Péter Pál** [írása](#). [6] Kínába kalauzol el bennünket, témája közelebbről: „A smart library újraértelmezése: technológiai integráció, térszervezés és felhasználói élmény a Shanghai Library East modelljében”.

A *Könyvtári kitekintő* rovat első cikkében arról olvashatunk, hogy a szombathelyi kollégák milyen projektekkel és programokkal támogatják a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkózását. [Az írást](#) [7] a Berzsenyi Dániel Könyvtár igazgatója, **Baráthné Molnár Mónika** jegyzi. Egészen más témát érint, fontos kurrens terminológiai kérdést feszeget **Bódog András** [írása](#). [8] A kérdés, amit feltesz: melyik rövidítés használata célszerűbb, ha a mesterséges intelligenciáról van szó: a magyar nyelvű kifejezésből kiinduló „MI” vagy az angolosan írt és ejtett „AI”.

A rovat következő cikke **Z. Karvalics László** tollából az előző számban elindított sorozat folytatása ([Könyvillatú Magyarország 2.](#)). [9] Hasonló aktualitással bír **Amberg Eszter** [tanulmánya](#). [10] amely a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ (MNMKK) szétválásának lehetséges jogi modelljeit taglalja. **Szüts Etele**, a Könyvtári Intézet igazgatója, a *Szakirodalmi körkép/könyvszemle* rovatunkban – egy vonatkozó tanulmány [ismertetése](#) [11] kapcsán – arról ír, milyen szerepet is tölthetnek be a kulturális örökségi intézmények az ún. Public AI megteremtésében. A tavalyi évben jelent meg az irodalomterápia nemzetközi hírű hazai szaktekintélyének, Béres Juditnak a könyve *Terápiás írás – elmélet, gyakorlat, személyes élménybeszámoló* címen. A kötetet **Major Ágnes** [ismerteti](#). [12] Ugyanebben a rovatban találjuk **Vajda Henrik** [ismertetését](#) [13] a Szüts Etele szerkesztésében megjelent *Fókuszban a könyvtári hagyatékok, gyűjtemények és ezek feldolgozása* című kiadványról, amely a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti Könyvtárosok Szervezetének XXVI. Országos Konferenciáján elhangzott előadásokat tartalmazza.

Koltay Tibor [szemletanulmánya](#) [14] arra keresi a választ, hogy mit nyújthat a könyvtáraknak az adatműveltség és a mesterségesintelligencia-műveltség, **Z. Karvalics László** pedig az Európa Könyvkiadónál ez évben megjelent *Cundoku. A könyvgyűjtés japán művészete* című könyvről [ír](#). [15] amelynek szerzője a Taiki Raito Pym japán nevet választó olasz szerzőcsapat.

Perszonália rovatunkban egy újabb kiváló könyvtári szakembertől, Hegyközi Ilonától búcsúzunk. [A megemlékező írást](#) [16] **Borvölgyi Györgyi** jegyzi. Ezt követően **Koósné Török Erzsébet** a 2026-os év Kosáry Domokos-díjasát, az OSZK korábbi főigazgatóját, Monok Istvánt, irodalom- és művelődéstörténészt, könyvtárost, bibliográfust, egyetemi tanárt, az MTA doktorát, az MTA Könyvtár és Információs Központ jelenlegi főigazgatóját [méltatja](#). [17]

Mostani számunkban öt külföldi cikkről közlünk [referátumot](#) [18] **Bubnó Katalin**, **Ormándy Marcell Ottó**, **Sírató Ildikó** és **Dancs Szabolcs** tollából.

Reméljük, hogy sikerült felkeltenünk a könyvtártudomány iránt érdeklődők figyelmét!

2026/09/25 - 13:35

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/toredekes-web-konyvillat-es-eselyegyenloseg-harmadik-terben_CeLISR-2026-3

Hivatkozások:

- [1] <http://journals.bme.hu/celistr/issue/view/2032>
- [2] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/45162/24708>
- [3] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/45500/24730>
- [4] <https://journals.bme.hu/celistr/issue/view/2032>
- [5] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/46188/24731>
- [6] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/44792/24732>
- [7] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/46251/24733>
- [8] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/46313/24734>
- [9] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/44906/24618>
- [10] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/46273/24709>
- [11] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/45350/24628>
- [12] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/45813/24656>
- [13] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/45151/24735>
- [14] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/44552/24682>
- [15] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/45882/24736>
- [16] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/45444/24616>
- [17] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/45580/24653>
- [18] <https://journals.bme.hu/celistr/article/view/46459/24737>
- [19] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>
- [20] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon>